

РЕЦЕНЗИЯ

*от доц. д-р Надя Златозарова Златева-Панайотова,
катедра „Хирургия, рентгенология, акушерство и гинекология“,
Факултет „Ветеринарна медицина“, Лесотехнически университет,
член на научното жури на материалите, представени в конкурса за заемане на
академичната длъжност „Доцент“
по професионално направление 6.4 Ветеринарна медицина, специалност „Хирургия,
рентгенология и физиотерапия на животните“, по задължителната дисциплина
„Хирургия (болести на преживните животни, болести на еднокопитните животни,
болести на животните за компания)“.*

В конкурса за академична длъжност „Доцент“, обявен в Държавен вестник, брой 33/17.04.2018 г., и на сайта на Лесотехническия университет за нуждите на катедра „Хирургия, рентгенология, акушерство и гинекология“ към Факултет „Ветеринарна медицина“, като кандидат участва Николай Христов Механджийски, д-р, главен асистент в същата катедра.

1. Кратки биографични данни:

Д-р Механджийски е роден на 29.09.1977 г. в гр. Самоков, където през 1996 г. завършва средно образование в РГ „Константин Фотинов“. Висшето си образование завършва през 2002 г. в Тракийския университет, Ветеринарномедицински факултет, специалност „Ветеринарна медицина“, с общ успех от следването Добър (4.42) и успех от държавните изпити Отличен (5.50). След дипломирането си като магистър по ветеринарна медицина, в продължение на 8 месеца е упражнявал частна ветеринарномедицинска практика в с. Широки дол, РВМС Костинброд. На 02.12.2003 г. след успешно издържан конкурс в катедра „Хирургия, гинекология, акушерство и биотехнология на репродукцията“ на ФВМ при ЛТУ, д-р Механджийски е назначен за асистент в същата катедра. От 10.05.2007 г. е старши асистент, а от 01.03.2011 г. е главен асистент. През 2014 г. успешно защитава дисертация на тема: „Сравнителни изследвания върху невроендокринния статус, оксидативната редоксхомеостаза и кардиопулмонарните промени при различни схеми на анестезия при женски кучета с кастрация“ в резултат на което му е присъдена образователна и научна степен „Доктор“ в професионално

направление 6.4. „Ветеринарна медицина“, научна специалност „Хирургия, рентгенология и физиотерапия на животните“.

Член е на Контролния съвет на Асоциацията на ветеринарните хирурзи в България и на Българския ветеринарен съюз. Владее писмено и говоримо английски език (ниво B₂), което му дава възможност за активно участие в чуждоезиковото обучение, провеждано на английски език по хирургическите дисциплини, изучавани в катедрата.

Преминал е курс за одитор по ISO 9001:2008 и ISO 19011:20011, сертифициран от International Register of Certificated Auditors. Има придобити допълнителни компетентности чрез участие в краткосрочни обучителни курсове по Клинична онкология на кучето и котката (2005); по Офталмология (2011); по Ендоскопия при кучето и котката (2018); Член е на редакционната колегия на списание „Medinform - Journal of Medical and Dental Practice“ и на редакционната колегия на списание “Journal of Agronomy and Agriculture Aspects”.

Допълнителната квалификация и компетентности са доказани със съответните сертификати. Д-р Механджийски е семеен и има дъщеря и син.

2. Общо описание на представените материали:

За участие в конкурса кандидатът е представил необходимите документи съгласно ЗРАС и Правилника на ЛТУ за неговото приложение: автобиография, дипломи за средно и висше образование, диплома за присъждане на ОНС „Доктор“, служебна бележка за заемана академична длъжност и удостоверение за стаж; декларация за достоверност на информацията; медицинско свидетелство и свидетелство за съдимост; списък, класификация и съдържание на научните трудове; справки за научната, преподавателската и експертната дейност; участието в научни проекти; самооценка за приносите; списък на цитиранията; сертификати и документи, удостоверяващи участието му в курсове, научни форуми, проекти, изпитни комисии, изготвяне на учебни програми, рецензиране на статии и други дейности.

Кандидатът д-р Николай Христов Механджийски участва в конкурса с 39 бр. научни статии и резюмета, учебни помагала и наръчници. От тях се изключват 5 бр. (с номера от А4 –А8), рецензирани при защитата на дисертацията. На анализ ще бъдат подложени 28 бр. публикации, 3 резюмета, 1 бр. наръчник, 1 бр. справочник и 1 бр. ръководство за обучение на студенти.

Д-р Механджийски участва като съавтор в колектива от 21 автора, публикувал през 2012 г. „Наръчник на ветеринарния лекар, стартиращ собствен бизнес“, където в рамките на 16 стр. е описал основните методи и средства за анестезия при домашните животни и някои оперативни техники. В изданието „Справочник на ветеринарния лекар“ през 2014 г. е публикуван същия материал.

Д-р Механджийски е автор на девет глави в издаденото през 2018 г. „Ръководство за упражнения по образна диагностика във ветеринарната медицина“ от колектив от четирима автори, което представлява 81 стр. от общо 163 стр. Много високо оценявам този му принос и активното му участие в издаването на това учебно помагало.

Публикациите могат да бъдат класифицирани както следва:

А. По вид:

Общият брой на научните статии, отпечатани в пълен текст е 28 бр. Налице е повторение в статия **A8** и статия **A14**, като материалът от едната статия изцяло е включен в другата. Подобно припокриване се установява и в статии **A8** и **A24**.

От общият брой една статия е публикувана в „Acta Veterinaria-Beograd“ (**A31**), една - в „Bulgarian Journal of Veterinary Medicine“ (**A33**), една в „Acta Zoologica Bulgaria“ (**A30**), една в „Животновъдни науки“ (**A26**), две в „Experimental Pathology and Parasitology“ (**A6**, **11**), две в Medinform - Journal of Medical and Dental Practice (**A29**, **36**), три във „Ветеринарна сбирка“ (**A13**, **21**, **22**), една във „Ветеринарна медицина“ (**A12**), четири в „Tradition and Modernity in Veterinary Medicine“ (**A28**, **32**, **34**, **35**). Останалите 11 бр. статии (**A9** - **A10**; **A15** - **A20**; **A23** - **A25**) са публикувани в сборници от научни конференции на ФВМ при ЛТУ и една публикация е в сборник с материали на II международен конгрес на VETIstanbul Group (**A27**).

Две от резюметата са представени на международен студентски конгрес в Истанбул, Турция (**A40**, **41**), а третото не е видно на какъв форум и къде е представено (**A42**). Представените резюмета не са част от включените в конкурса статии, публикувани в пълен текст.

Б. По важност

От включените в конкурса научни статии са представени две статии със SJR Impact Factor (**A31-0.388**; **A33-0.134**) и една с GIF Impact factor (**A30-0.413**). Останалите са публикувани в български списания и сборници без импакт фактор.

В. Място на публикуване

Десет от научните публикации са публикувани в реферирани български списания (към момента на подаване на документите за конкурса – А13, 21, 22, 26, 29, 30, 33-36) и една публикация – в чуждестранно реферирано списание (А31).

Общият брой на статиите, публикувани в сборници от научни конференции в страната е 14 (А9,10,14-20, 23-25,28,32) и една от публикациите е включена в сборник с материалите от международен научен конгрес в Русия (А27).

Г. Език, на който са публикувани

На английски език са публикувани 11 (А11, 27-36) от включените в конкурса статии, а 17 (А9, 10,13-26) са отпечатани на български език.

Д. Брой на съавторите

- Самостоятелни – 3 бр. (А9,10,11)
- С един съавтор – 5 бр.(А12, 13,16,21,26)
- С двама съавтори –2 бр. (А27,34)
- С трима и повече съавтори – 18 бр. (А14, 15, 17-20, 22-25, 28-33, 35, 36)

Освен в самостоятелните статии, в четири от останалите научни публикации д-р Механджийски е водещ автор (А14,15,24,36), в девет е втори автор (А12, 13,16, 21, 26, 28, 29, 31, 35) и в 12 – трети или следващ автор (А17-20, 22,23,25,27,30,32-34).

Единадесет от представените статии описват казуистични случаи.

3. Отражение на научните публикации на кандидата в литературата (известни цитирания)

Посочени са 15 цитирания на 12 различни публикации, като 5 от статиите са цитирани в една и съща публикация. При 2 от цитиранията се касае за автоцитиране (№№ 14 и 15), тъй като авторът е част от научния колектив и на двете статии. Цитирания №№ 4 и 13 също са спорни, тъй като има повторемост на авторите в съответната статия и цитираната публикация. Три от цитиранията са в дисертационни трудове. Липсват данни за чуждестранни цитирания или от автори в списания с импакт-фактор.

4. Обща характеристика на дейността на кандидата

4.1. Учебно-педагогическа дейност (работа със студенти и докторанти)

Учебно-педагогическата дейност на д-р Механджийски е 15 год., през които той се доказал като преподавател. Водил е практически занятия по дисциплините „Оперативна

хирургия“, „Обща хирургия“, „Специална хирургия“, „Рентгенология“, „Подвижна клиника“, „Хирургически болести на животни за компания“, „Хирургически болести на продуктивните животни“, „Хирургически болести на еднокопитните животни“, „Анестезиология и спешна медицина“, „Пропедевтика на хирургическите заболявания“, и избираемите дисциплини „Физиотерапия“ и „Ветеринарномедицинска стоматология“.

След получаването на ОНС „Доктор“, кандидатът е водил и част от лекционния курс по хирургическите дисциплини, изучавани в катедрата. Преподавателската му дейност включва и преподаване на английски език на студентите в чуждоезиковия курс на обучение. Справката за годишната учебно-преподавателска дейност за последните пет години показва висока ангажираност – между 427 и 656 аудиторни часа. Той е титуляр на дисциплините „Радиология“ и „Ветеринарномедицинска стоматология“, както на български, така и английски език.

Участвал е в провеждането на краткосрочни специализации по ултразвукова диагностика с дипломирани ветеринарни лекари. През периода от 2011 г. до 2016 г. е участвал в практическото обучение и в ДИК на четирима успешно завършили специализанти в областта на „Коремна и мекотъканна хирургия“, „Офталмология и офталмохирургия“, „Основни принципи на мекотъканната хирургия и ортопедичната хирургия“

4.2. Научна и научноприложна дейност

Кандидатът е участвал в създаването на учебни програми по избираемата дисциплина „Ветеринарномедицинска стоматология“ и дисциплината „Хирургия (болести на продуктивните животни, болести на еднокопитните животни, болести на животните за компания)“.

Тоя е взел активно участие в разработването и изпълнението на три научни проекта, финансирани от НДНИВМИ и ЛТУ, които са свързани с решаването на научни проблеми в областта на ветеринарната анестезиология. Д-р Механджийски е бил и част от научния колектив на международен проект с университета в Калгари, като тематиката на проекта е свързана с изследване на биополимерни безоари.

Участвал е в седем научни конференции, организирани от ФВМ, ЛТУ както и в международен студентски конгрес в Истанбул и международна конференция в Испания.

4.3. Приноси (научни, научноприложни, приложни)

Научната продукция на кандидата може да бъде отнесена към следните направления:

Приноси в областта на ветеринарната анестезиология

Основно място в този раздел заемат дисертационният труд (A4), авторефератът към него (A5) и статиите, свързани с него (A6,7,8). Макар че те са били рецензирани и не подлежат на повторен задълбочен анализ, бих желала да отбележа основните приноси, а именно сравнителният анализ на влиянието на епидуралната и венозна анестезия върху сърдечната честота, дихателната честота, хормоналната хомеостаза и др. показатели при кучета, които имат съществено значение относно преживяемостта по време и след анестезия и операция.

Установено е, че концентрациите на АСТН и кортизола се стимулират сравнително по-слабо при използване на мултимодалната анестезия (A24), включваща ацепромазин, пропофол, трамадол и кетамин в комбинация с нестероиден антифлогестик (мелоксикам) в сравнение с епидурално приложени лидокаин и ксилазин (*Оригинален принос*).

Съществен принос се прави и с проучването на влиянието на нова анестезиологична смес от лидокаин, левобупивакаин и ксилазин за епидурално приложение при кучета (A27) върху клинични, хематологични, биохимични параметри, кардиореспираторните показатели, продължителността на епидуралния блок и постоперативната аналгезия (*Оригинален принос*).

Полагащо се внимание е отделено на изследванията относно влиянието на венозната и балансираната анестезия върху морфологични и биохимични показатели, сатурацията и някои физиологични параметри при кафява мечка (*Ursus Arctos*), направени при 20 животни (A31,35). Установено е, че балансираната анестезия чрез CRI с кетамин и пропофол не причинява сърдечно-дихателна депресия, както и не оказва съществено влияние върху биохимични параметри, което я прави сигурна и подходяща за хирургически интервенции със средна продължителност и ниво на болка при този животински вид (*Оригинален принос*).

Приноси в областта на ветеринарномедицинската образна диагностика

Използвайки образно-диагностични методи като компютърна томография, рентгенография, конвенционална и контрастно-усилена ултразонография съвместно с колегите от морфологичните специалности, д-р Механджийски е участвал в проучване на нормалното разположение и структура, рентгеновата и ултразвукова визуализация на

хепаталната портална система при куче и овца (A19, 33), което е основа за разкриване на портални аномалии (*потвърдителен принос с приложно значение*); Проучени са отклоненията от нормалното местоположение на отделянето на клонове от коремната аорта при кучето (A23), което има практическо приложение при операции в тези области (*потвърдителен принос приложно значение*); Чрез контрастна компютърна томография в съчетание с ангиография е направено образно изследване на костите и главните артериални и венозни съдове на гръдния и тазовия крайник при кучето (A17,18). Това позволява по-точно картографиране на съдовете от дълбоката и повърхностната кръвоносна мрежа, което подпомага откриване на патологични формации в тези области чрез използването на образно-диагностични методи и най-вече контрастна СТ (*Оригинален принос*); Потвърдено е практическото значение на СТ и конвенционалната рентгенография (A32) при изследване на параназалните синуси при кон с вторично усложнен синусит (*Потвърдителен принос*). Направено е морфологично и ангиографско сравнително изследване на входящите и изходящите главни съдове в сърцето при два вида змии – *Boa constrictor* L. и *Guttatus Guttatus* (A30) (*Оригинален принос*).

Научни приноси в областта на хирургическата патология

В областта на хирургическата патология, д-р Механджийски е участвал в експерименти, въвеждащи нови подходи, методи и средства на лечение на хирургически заболявания с хроничен характер или при трудно повлияващи се процеси. Високо оценявам приложението на адипозни мезенхимни стволови клетки при кучето като иновативен метод при лекуването на остеоартрит (A22), както и приложението на богатата на тромбоцити плазма при фрактура на бедрената кост при куче (A34). И в двата случая е отчетен обнадеждаващ лечебен резултат (*Потвърдителен принос с приложно значение*).

Научни приноси с друга насоченост

Описани са случаи на сифилис и хейлетиелоза при заек (A20, 25), като са установени специфичните причинители и е проследен ефекта от терапията (*Потвърдителен принос*). Проследена е сезонната динамика на инвазиите с иксодидни кърлежи при пасищно отглеждани животни (A12) в три различни региона на страната (Кресна, Кърджали и Самоков), като е отчетена типичната сезонност в появата на всеки от различните видове иксодиди (*Потвърдителен принос*). Изследвани са серумните нива на

репродуктивните хормони (FSH, LH, Progesteron, Estradiol и Cortisol) при юници за мляко в процес на адаптация (A26) (*Потвърдителен принос*).

В обзорните статии относно използването на нестероидните противовъзпалителни средства като аналгетици в постоперативния период (A13), приложението на сребърни наночастици при контролирането на оксидативния стрес при изгаряния (A36), конгениталните и придобити аномалии на увеалния тракт, ретината и n. opticus (A9, 10) е събрана и обобщена известната до момента информация в литературата и има информативен характер.

5. Оценка на личния принос на кандидата

Кандидатът в конкурса д-р Механджийски участва активно в практическата и лечебната дейност, осъществявана в клиниката.

Участвал е в създаването на стоматологичен ветеринарномедицински кабинет, Център за обучение по образна диагностика, Център по ветеринарномедицинска физикална терапия.

Участвал е в комисия за проверка на практически стаж след 8-ми семестър, комисия за проверка на преддипломен стаж, комисия за акредитация на образователната и научна степен „Доктор“. От м. февруари 2017 г. той е член е на Факултетния съвет на ФВМ.

Повишил е квалификацията си чрез участие в различни курсове - „Иновативни технологии за представяне на научните резултати“; „Online информационни системи за подпомагане и апробиране на научноизследователската работа“, „Подготовка и управление на научни международни проекти“, „Иновативни платформи за публикуване на научни резултати“.

6. Критични бележки

Позволявам си да направя препоръки към кандидата. В бъдеще смятам, че би било полезно фокусирането върху конкретни научни проблеми и тяхното теоретично и практическо решаване, което ще доведе до по-тясно специализиране в дадена област от ветеринарномедицинската хирургия, образна диагностика или анестезиология. Публикуването на статии на английски език, особено в чуждестранни списания с импакт фактор и/или импакт ранг дава възможност за по-широко популяризиране на изследванията и съответно разпознаваемост в международен аспект чрез съответните цитирания.

7. Лични впечатления

Познавам д-р Механджийски от постъпването му на работа в катедрата през 2003 год. Отличителните му качества са отзивчивост, колегиалност и винаги любезен както към колегите си така и към студентите. Притежава висок научен потенциал, който, надявам се, ще развива и в бъдеще.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Гл. ас. д-р Николай Христов Механджийски има 15 години преподавателски стаж, притежава образователна и научната степен „Доктор“, водил е практическите занятия по всички дисциплини, изучавани в катедрата, и част от лекционните курсове, има осигурена необходимата учебна натовареност, притежава авторитет сред студентите и академичната общност на ФВМ. Като цяло кандидатът покрива критериите на ЛТУ от Приложение 14, включително изискването за осигурен лекционен хорариум. Това ми дава основание да предложа гл. ас. д-р Николай Христов Механджийски да бъде избран да заеме академичната длъжност „ДОЦЕНТ“ в професионално направление 6.4 Ветеринарна медицина, специалност „Хирургия, рентгенология и физиотерапия на животните“, по задължителната дисциплина „Хирургия (болести на преживните животни, болести на еднокопитните животни, болести на животните за компания)“.

София

08.08.2018 г.

Рецензент:.....
(доц. д-р Надя Златева-Панайотова)